

"Sirma" - bugarska sorta šljive, stvorena u Institutu za voćarstvo - Plovdiv

Автор(и): доц.д-р Мариета Нешева, Институт по овощарство – Пловдив, ССА; гл.експерт Лейда Тодорова, Институт по овощарство – Пловдив, ССА

Дата: 28.03.2026 *Брой:* 3/2026

Sažetak

"Sirma" je sorta šljive iz Instituta za voćarstvo - Plovdiv, koji je dio Poljoprivredne akademije. Glavna prednost ove sorte je njezino rano razdoblje zrenja, koje za područje Plovdiva iznosi oko 20. srpnja. Sorta daje visokokvalitetne plodove i pogodna je za diverzifikaciju asortimana sorti koje se uzgajaju u šljivicima u zemlji.

Rezultati

Šljiva (*Prunus domestica* L.) tradicionalna je voćna kultura za našu zemlju. Prema Agrostatičkom priručniku (MAF, 2024.), prema zauzetoj površini zauzima drugo mjesto s 12.271 ha, zaostajući samo za orahom. U 2024. godini šljive su imale najveći relativni udio u proizvedenim količinama voća - 30%. Ova kultura je vrlo prilagodljiva i uspješno se razvija u različitim regijama zemlje, pridonoseći visokim prinosima. Veliki interes za uzgoj šljiva posljedica je kvalitete plodova, koji su pogodni i za svježju konzumaciju i za preradu.

Globalno gledano, glavne proizvođačke zemlje šljiva vrste *Prunus domestica* L. su Srbija, Rumunjska, Njemačka i Bugarska. Ove zemlje provode opsežne programe oplemenjivanja sa zajedničkim glavnim ciljevima kao što su: visoka produktivnost, dobra kvaliteta ploda, otpornost ili tolerancija na bolest virusa šarke šljive.

U Institutu za voćarstvo - Plovdiv također se provode programi oplemenjivanja za stvaranje novih sorti glavnih voćnih vrsta za našu zemlju. Najvažniji ciljevi oplemenjivanja oduvijek su bili povezani

s kvalitetom ploda i dobrom prilagodljivošću sorte, što uključuje otpornost na bolesti, štetnike i abiotički stres. Program oplemenjivanja za stvaranje novih sorti šljive u Institutu za voćarstvo – Plovdiv započeo je 1987. godine. Kao rezultat suvremenih oplemenjivačkih aktivnosti, registrirana je sorta "Sirma". Dobivena je kao rezultat dugogodišnjeg rada oplemenjivača prof. dr. sc. Valentina Božkova, izv. prof. dr. sc. Penčo Ilijev i glavne stručnjakinje Leyde Todorove.

Značajna prednost "Sirme" je njezino rano razdoblje zrenja, koje za područje Plovdiva iznosi oko 20. srpnja. "Sirma" je dobivena otvorenim oprašivanjem standardne i najraširenije sorte šljive u svijetu, "Stanley". Stablo je bujno s umjereno gustom, globularnom krošnjom. Osnovne grane dobro su opskrbljene plodnim drvetom. "Sirma" je visokoproduktivna sorta. Glavno plodonošno drvo su kratki izbojci (spur tip). Cvatnja je srednje rana, a fenofaza počinje 2-3 dana prije cvatnje standardne sorte "Stanley".

"Stanley", "Čačanska lepotica" i "Yoyo" dobri su oprašivači za "Sirma". Njezini plodovi su veliki - u prosjeku oko 45 g, ovalnog oblika, simetrični s plitkim ventralnim šavom. Plodovi su tamno ljubičasto-plave boje, s prisutnim voštanim prevlakom. Pulp ploda ima atraktivnu zlatnožutu boju. Koštica je srednje veličine, eliptična i potpuno se odvaja od pulp ploda. Plodonošenje je redovito i obilno. U 2023. godini od 10-godišnjih stabala uzgojenih u obliku slobodno rastuće krošnje dobiveno je u prosjeku 60 kg/stablu. Plodovi su posebno pogodni za svježu konzumaciju,

zahvaljujući dobrom izgledu, uravnoteženom okusu i ugodnoj aromi. Sadržaj suhe tvari je oko 16° Brix. Plodovi sadrže kiseline, ali je njihov okus dobro uravnotežen i ugodan. Važno je spomenuti da je sorta tolerantna na virus šarke šljive, odnosno simptomi su uočeni samo na listovima, ali to ne dovodi do otpadanja plodova i gubitka prinosa.

"Sirma" je osvojila odlično 1. mjesto na Natjecanju inovacija, u sekciji "Sjemenski i sadni materijal sorti" na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu "AGRA 2026". Sadni materijal s zajamčenom sortnom autentičnošću može se kupiti od Instituta za voćarstvo – Plovdiv.
